

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Chrudimi rozhodl samosoudcem Mgr. M. H. ve věci osvojenkyně T. C. G., nar. bytem B. Ch. R. a osvojitele M. B., nar. bytem B. Ch. oba zast. Mgr. R. V., advokátkou, se sídlem H. Ch. o osvojení zletilého, které je obdobou osvojení nezletilého,

I. T. C. G., nar. dcera Z. L., nar. a J. L. rozené R. nar. se stává právní mocí tohoto rozsudku osvojenkyní M. B., nar. syna J. B., nar. a V. B., rozené F. nar.

II. Osvojitel M. B. se zapíše v knize narození Městského úřadu ve V. ve svazku, ročník, strana, poř. číslo, na místo otce osvojenkyně.

III. Osvojenkyně nadále ponese příjmení „G.“.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Podaným společným návrhem se osvojenkyně a osvojitel domáhali rozsudku, jímž by došlo k osvojení osvojenkyně osvojitelem. V návrhu uvedli, že manželství matrikových rodičů osvojenkyně bylo uzavřeno v roce, rodiče osvojenkyně spolu žili do roku, tehdy jí bylo let, k formálnímu rozvodu došlo až v roce. V roce začala matka osvojenkyně žít s partnerem – osvojitelem. Osvojenkyně vnímala od svých dětských let jako svého vychovatele a osobu, která jí vždy podporovala, pouze osobu osvojitele, nikoli matrikového otce, byť matrikový otec bydlel v druhé bytové jednotce rodinného domu i po

rozchodu rodičů. Osvojenkyně opustila domácnost své matky ve svých [redacted] letech, dále s ní i s jejím partnerem byla v dobrém vztahu. Její matrikový otec o ni jako o dceru zájem nejevil, a to ani o narozeninách či o Vánocích. Matka osvojenkyně zemřela po dlouhé nemoci, osvojenkyně a osvojitel se o ni intenzivně starali. Osvojenkyně vnímá jako svého skutečného otce osvojitele, jejich vztah je postaven na vzájemné důvěře, opoře a zájmu o druhého, oslovuje ho „tati“. Osvojenkyně nemá ani z jedné strany prarodiče, není provdána, v současné době – v červenci [redacted] – očekává narození potomka. Osvojenkyně i osvojitel mají zájem na tom, aby jejich faktický vztah byl i právně stvrzen a uspořádán, a to i s ohledem na očekávané narození potomka. Oba mají přání být i po právní stránce ve vztahu rodič, dcera a prarodič k dosud nenarozenému dítěti. Osvojenkyni bylo dne [redacted] vydáno rozhodnutí o povolení užívání nového příjmení, a to příjmení „G[redacted]“ (1. rodné příjmení matky). Osvojitel nemá žádné své potomky, není ženatý, má pouze dva sourozence.

Soud ve věci jednal jednak s účastníky řízení, za něž zákon o zvláštních řízeních soudních (dále jen z.ř.s.) v ust. § 448 odst. 1 prohlašuje osvojence, jeho dítě a osvojitele. Podle § 450 z.ř.s. potom soud v řízení vyslechne rodiče osvojence, jde-li o osvojení zletilého, které je obdobou osvojení nezletilého, dítě osvojence, umožňuje-li mu jeho rozumová a volní vyspělost vyjádřit svůj názor ve věci osvojení, a manžela osvojence. Děti osvojence jsou účastníky řízení přímo ze zákona, v případě rodičů osvojence zákon hovoří pouze o tom, že je soud vyslechne, přičemž není zřejmé, v jakém postavení se vlastně nacházejí. Soud má za to, že s ohledem na taxativní vymezení účastníků řízení ve věcech osvojení zletilého (§ 448 z.ř.s.), je za účastníky považovat nelze. Soud proto otce osvojenkyně vyslechl v procesním postavení svědka. Její matku potom vyslechnout nemohl, neboť již nebyla naživu.

Účastníky řízení tak v daném případě byli pouze osvojenkyně a osvojitel, tedy navrhovatelé. Otec osvojenkyně účastníkem řízení nebyl.

Z provedených důkazů potom soud zjistil následující skutečnosti.

Z rodného listu osvojenkyně bylo zjištěno, že se narodila dne [redacted] jejím otcem je Z [redacted] L [redacted] nar. [redacted] matkou J [redacted] L [redacted] rozená R [redacted] nar. [redacted]

Z rodného listu osvojitele bylo zjištěno, že se narodil dne [redacted] jeho otcem je J [redacted] B [redacted] nar. [redacted] jeho matkou je V [redacted] B [redacted] rozená F [redacted] nar. [redacted]

Z úmrtního listu bylo zjištěno, že matka osvojenkyně, paní J [redacted] L [redacted], zemřela dne [redacted]

Osvojenkyně ve své výpovědi uvedla, že návrh podávala z toho důvodu, že jako svého otce vnímá osvojitele. Byl to on, kdo se staral o ni, její matku a babičku (matku matky). Byl to on, kdo je finančně zabezpečoval, kdo se s ní věnoval učení, organizoval výlety a další věci. S biologickým otcem se od roku [redacted] prakticky neseťkává, je to od doby, co zemřela babička. Asi do roku [redacted] nebo [redacted] bydlel s nimi v jednom domě.

Navrhovatel v postavení osvojitele ve své výpovědi uvedl, že návrh podal z toho důvodu, že s matkou osvojenkyně dlouho žil, seznámil se s ní v roce [redacted] spolu žili od roku

██████████, po její smrti s osvojenkyní zůstali sami. Děti nemá, není ženatý, od roku ██████████ má trvalý pobyt na adrese Ch ██████████ B ██████████. Následků osvojení si je vědom.

Svědék pan Z ██████████ L ██████████ otec osvojenkyně, uvedl, že je jejím papírovým otcem. Vychovával ji až do doby zletilosti i poté. Není biologickým otcem osvojenkyně. Věc osvojení jej uráží, případné vyhovující rozhodnutí jej nepoškodí. Není pravda, že by po roce ██████████ neplnil roli vychovatele osvojenkyně, vychovával ji i poté. Na adrese Ch ██████████ B ██████████ bydlel až do roku ██████████ pak bydlel asi dva roky v L ██████████ od roku ██████████ je v Č ██████████ T ██████████. První dva roky, co bydlel v Č ██████████ T ██████████ se s dcerou stýkal, poté už ne. Dceři pomáhal i po roce ██████████. Poté, co se odstěhoval z Ch ██████████ tak se za ní občas stavil. To, že není biologickým otcem osvojenkyně, ví bezpečně, její matku poznal, až když byla ve druhém měsíci těhotenství.

Z návrhu na rozvod podaného Z ██████████ L ██████████ otcem osvojenkyně, k Okresnímu soudu v Ch ██████████ dne ██████████ vyplývá, že manželství bylo uzavřeno po půlroční známosti, nejprve manželé bydleli asi dva roky u rodičů manželky, pak se přestěhovali do Ch ██████████. Během té doby vychovávali ██████████ děti a stavěli rodinný dům. Do něj se nastěhovali v polovině roku ██████████. Manželství bylo spokojené asi deset let, do té doby plnilo všechny funkce. V roce ██████████ začaly vznikat rozpory, žalovaná navázala trvalý vztah s jiným partnerem. Došlo ke ztrátě citové vazby, ani jeden z nich nemá zájem dlouhodobě narušený vztah obnovovat. Od roku ██████████ žijí odděleně, každý má jiného partnera, vedou si svou domácnost a hospodaří se svými financemi.

Manželství rodičů osvojenkyně bylo rozvedeno rozsudkem Okresního soudu v Ch ██████████ ze dne ██████████ právní moci nabyl rozsudek téhož dne.

Po právní stránce soud věc posoudil následovně.

Podle ust. § 846 občanského zákoníku lze zletilého osvojit, není-li to v rozporu s dobrými mravy.

Podle ust. § 847 odst. 1 písm. c) občanského zákoníku lze zletilého osvojit, jestliže osvojitel pečoval o osvojovaného jako o vlastního již v době jeho nezletilosti.

Podle ust. § 847 odst. 2 občanského zákoníku zletilého nezle osvojit, jestliže by to bylo v rozporu s odůvodněným zájmem jeho pokrevních rodičů.

Podle § 851 odst. 1 občanského zákoníku osvojení zletilého nemá vliv na jeho příjmení.

Podle § 852 občanského zákoníku má osvojení právní následky pro osvojence a jeho potomky, pokud se narodili později. Pro dříve narozené potomky osvojence má osvojení právní následky, jen když dali k osvojení souhlas.

V daném případě se jednalo o osvojení zletilého, které je obdobou osvojení nezletilého. Mezi osvojitelem a osvojenkyní existují faktické rodinné vazby již minimálně od roku ██████████, osvojenkyně žila ve společné domácnosti se svojí matkou a osvojitelem, osvojenkyně vnímá osvojitele jako svého otce. Její motivace k podání návrhu tak vycházela

z toho, že chce dát do souladu stav faktický se stavem právním. To, co vyplynulo z výpovědi osvojenkyně a osvojence, potvrzují i důkazy listinné, zejména návrh na rozvod podaný otcem osvojenkyně, v němž sám otec osvojenkyně označuje manželství za nefunkční od roku [redacted]. Lze proto dospět k závěru, že od roku [redacted] je osvojenkyně vychována osvojitelem, byť samozřejmě nelze vyloučit ani trvajícím podíl jejího otce na její výchově. Nicméně je zřejmé, že osvojitel pečoval o osvojenkyni jako o vlastní již v době její nezletilosti. V tomto směru je rozhodující to, co tvrdí sama osvojenkyně, a ta jednoznačně uvedla, že právě osvojitele vnímá jako svého skutečného otce.

Soud při posouzení návrhu tedy vyšel z toho, že zde existuje pevné pouto mezi osvojenkyní a osvojitelem, které fakticky představuje pouto mezi dcerou a otcem. Na tom nic nemění výpověď otce osvojenkyně, v níž zpochybnil, že by se o osvojenkyni nestaral. Nakonec to může být pravda, lze si dobře představit, že určitý vztah mezi osvojenkyní a jejím otcem zde stále, minimálně po dobu, co bydleli v jednom domě (nikoli však ve společné domácnosti), byl. Avšak jak bylo řečeno výše, rozhodující je postoj samotné osvojenkyně a ten je jednoznačný – za svého skutečného otce (v sociálním smyslu toho slova) považuje právě osvojitele.

Soud tak nevidí žádnou překážku, která by osvojení bránila. V řízení nebylo zjištěno nic, co by vedlo soud k závěru, že osvojení je v rozporu s dobrými mravy. Stejně tak soud nedospěl k závěru, že by osvojení bylo v rozporu s odůvodněným zájmem otce osvojenkyně. Ten se sice vyjádřil tak, že jej tato věc uráží, tomu ovšem soud rozumí tak, že je dotčena jeho hrdost, když si dcera, o kterou se podle svého mínění staral a pomáhal jí, vlastně vybrala za otce někoho jiného. Nicméně pouze z této skutečnosti nelze dovodit, že se jedná o odůvodněný zájem pokrevního rodiče, s nímž by bylo osvojení v rozporu, jak má na mysli ust. § 847 odst. 2 občanského zákoníku. Muselo by se jednat o zcela konkrétní zájem otce osvojenkyně, který by byl ohrožen či poškozen v případě vyhovění návrhu, a to ještě by narušení tohoto zájmu muselo dosahovat značné intenzity a v jeho osobní sféře by to představovalo značnou újmu. Alespoň tak soud rozumí smyslu ust. § 847 odst. 2 občanského zákoníku. Navíc nelze nevidět, že příslušný procesní předpis – z.ř.s. – ani nepřiznal pokrevním rodičům postavení účastníků řízení. Tím tedy nepřimo dává najevo, že primární je zájem zletilého osvojence, zájem pokrevních rodičů je až druhotný. V opačném případě by pokrevní rodiče museli být v postavení účastníků řízení.

Soud proto návrhu osvojenkyně a osvojitele vyhověl. Jedná se o období osvojení nezletilého, proto bylo ve výroku rozsudku rozhodnuto též o tom, že se osvojitel zapíše v rodném listu osvojenkyně na místo jejího otce. Příjmení osvojenkyně se u osvojení zletilého nemění.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto s ohledem na to, že žádnému z účastníků náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení v potřebném počtu stejnopisů prostřednictvím Okresního soudu v C [redacted] ke Krajskému soudu v H [redacted] K [redacted]. Toto právo nemá ten, kdo se tohoto práva vzdal.

V Ch [redacted] dne [redacted]
Za správnost vyhotovení: V [redacted] S [redacted]

Mgr. M [redacted] H [redacted] v.r.
samosoudce

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 19.06.2017 a je vykonatelné. Připojení doložky provedl R [redacted] P [redacted] dne [redacted]